

DUCHOVNÉ

OZVENY

ročník XIII.
Október
2010

Mesačník farnosti sv. Martina z Tours

Suchá nad Parnou, Košolná, Zvončín

číslo 10

Večné mesto

Drahí farníci, ako iste viete, viacerí z nás sme boli nedávno na púti v Ríme, vo Večnom meste. Aj väčšina ostatných z vás má skúsenosti s putovaním, s cestovaním. Hoci vďaka pokroku techniky rýchlosť a pohodlnosť cestovania rastie, predsa aj v dnešnej dobe vydať sa na púť, na cestu znamená zrieknuť sa pohodlia a istoty domova. Prečo teda ľudia putujú, cestujú? Pretože cieľ za to stojí. Oplatí sa preň čohosi zriecť, spraviť niečo navyše, podstúpiť nejakú námahu. Dovolím si povedať, že Rím za to určite stojí. Hoci som tam bol na púti už veľakrát a šesť rokov som tam žil a študoval, vždy sa tam rád

vraciam. Do Ríma prišli apoštoli Peter a Pavol, v tomto meste zomreli mučeníckou smrťou a tu aj zostali Petrovi nástupcovia, pápeži. Preto v Ríme možno nájsť a vidieť vzácne pamiatky kresťanstva od počiatku Cirkvi až podnes a stretnúť sa so Svätým Ocom, hlavou katolíckej cirkvi. Náš život je tiež putovaním do večného mesta, do nebeského Jeruzalema. Preto sa nebojme na tejto púti namáhať, pracovať aj zriekať sa, aby sme dosiahli náš posledný a najdôležitejší cieľ.

Peter Škultéty

Z minulosti farnosti Suchá nad Parnou

Vinohrady

Cesta do Ružovej doliny

Jednou z charakteristík Suchej nad Parnou je vinohradníctvo. Dorábanie vína v Suchej je známe už v 14. storočí. V účtovnej a hospodárskej knihe „*Instructionsbuch*“ na Červenom Kameni sa dokonca spomína, že v Suchej boli vinohrady odpradáva. Predpokladá sa, že kráľ

Ľudovít Veľký (okolo roku 1360) v Suchej usadil vinohradníkov z južného Štýrska a Korutánska a zaviedol odborné pestovanie viniča.

Na území Suchej nad Parnou mali už od 14. storočia svoje vinohrady Trnavčania. Trnavčania mali vinohrady aj na južných svahoch Malých Karpát panstiev svätajurských a pezinských grófov, ako aj na panstve Červeného Kameňa. Privilégiá, v ktorých sa povoľovalo obrábať tieto vinohrady, ale zároveň aj stanovené poplatky príslušnému panstvu dostali od viacerých panovníkov. To bývalo príčinou ťažkých a dlhých sporov s týmito panstvami. Panstvá sa totiž ustavične snažili Trnavčanom tieto poplatky zvyšovať. Na sťažnosti musel zasahovať aj kráľ. Kráľ Ľudovít I. v roku 1365 pre niektoré neoprávnené zásahy prikázal zemepánom Červeného Kameňa, Svätého Jura a Modry, aby im nerobili prekážky pri obrábaní vinohradov, zbere úrody, atď.

Svoje staré slobody a práva pred okolitou šľachtou si Trnavčania museli aj neskôr húževnato chrániť. Už roku 1490 sa nepohodli s pezinským grófom Šimonom, ktorý chcel vyberať deviatok z trnavských vinohradov na svojom panstve v naturáliách. Roku 1494 potvrdil kráľ mešťanom mandát svojho predchodcu Žigmunda, ktorý zakazoval vyberať od Trnavčanov mýto. Trnavčanov sa v tejto veci zastal Vladislav II. svojim vlastným

mandátom už roku 1491, ale jeho nariadenia vtedy zrejme málokto rešpektoval. Nový panovník potvrdil roku 1494 Trnavčanom aj Belovo privilegium z roku 1238.

Trnavčania sa súdili aj so svätajurským grófom Tomášom o suchovský majetok. Ten dostali Trnavčania rozhodnutím kráľovského súdu do zálohu ako náhradu za škodu, ktorú im Tomáš spôsobil, keď im vzal niekoľko sudov vína v hodnote sto zlatých. Gróf Tomáš však po niekoľkých dňoch vyhnal zo Suchej ich človeka a prisvojil si majetok aj jeho dôchodky. Niekoľkoročný spor rozhodol palatín v prospech trnavských mešťanov a gróf Tomáš im musel nahradiť spôsobenú škodu (roku 1496 to už bolo 700 zlatých) odstúpením časti svojich pozemkov. Nezhody Trnavčanov so svätajurskými grófmi pre platenie z vinogradov na grófskych majetkoch pokračovali aj v ďalších rokoch. V novembri 1498 uzatvorili pred kráľom Vladislavom II. dohodu s peziinskými a svätajurskými grófmi, ktorá upravovala poplatky z trnavských vinogradov na grófskych majetkoch. Z vinogradov, ktoré mali mešťania v Suchej a Dol'anoch mali grófom zaplatiť cen-
 zus za

posledných šesť rokov. Grófi Tomáš a Peter zasa mali mešťanom vrátiť všetko víno, ktoré im za deviatok zadržali. V budúcnosti mali trnavskí vinohradníci platiť pozemkovú daň 160 uhorských denárov a 4 okovy vína z jedného vinohradu. Za sud vína mali zaplatiť grófom 12 denárov. Z novovysadených vinogradov a z vinogradov získaných od ľudí, ktorí platili grófom deviatok museli však mešťania tento poplatok pravidelne odvádzať.

Suchovské lokality v urbári červenkamenského panstva z konca prvej polovice 16. storočia sa spomínajú ako *Jungenberg* (Mladá hora) a *Rosenberg* (Ružová hora). V prípade *Rosenbergu* sa hovorí, že z veľkej časti tieto vinohrady patria Trnavčanom. Žiadne iné obce v panstve Červený Kameň nemali vo svojom chotári také rozsiahle vinice.

O tom, že Trnavskí vinohradníci dorábali kvalitné víno svedčí aj fakt, že ho vyvážali aj za hranice Uhorska. Mali pritom veľkú výhodu, že boli oslobodení od platenia mýtného v celej krajine, ba aj na hraniciach, čiže dnešnou terminológiou od cla.

(pokračovanie nabadúce)

Rím a Vatikán – Večné mesto

dobyli pútnici z farnosti Suchá nad Parnou

V dňoch 14.09.2010 – 19.10.2010 sa zo Suchej nad Parnou uskutočnil pútnický a poznávací zájazd do Ríma a Vatikánu. Zúčastnilo sa ho 47 pútnikov rôznych vekových kategórií a p. farár Škultéty.

Odchádzali sme o 2:00 hod. ráno z pondelka na utorok v plne obsadenom autobuse CK Casablanka. Prvé príjemné dojmy sme získavali pri prechode cez Rakúsko – perfektné diaľnice, vzorný poriadok, upravené okolie, obrobený každý kúsok pôdy, pastviny s ovcami a dobytkom, žiadne stavebné ruiny, upravené rodinné prýbytky, z celej krajiny bolo cítiť zdravé životné prostredie, zeleň a stromy sa predvádzali v celej svojej kráse (aký to rozdiel v porovnaní s nami, kde sa na každom kroku stretávame s burinou, divokými skládkami, zrúcanými budovami a pod.). Taliansko nás trochu upokojilo, pretože jeho prostredie nám aspoň čiastočne pripomenulo naše nedostatky.

Do Ríma sme prišli o 18:30 hod., kde sme sa ubytovali v penzióne VILLA SANTA CECÍLIA v 2-lôžkových izbách. Ubytovanie bolo štandardné, všetci účastníci boli spokojní.

Vlastný program sme mohli uskutočňovať len každodenným presunom linkami mestskej hromadnej dopravy, hlavne metrom, keďže turistické autobusy majú do centra Ríma zákaz vstupu.

Prvý deň sme sa zúčastnili na audiencii u Svätého otca. Bol to obrovský zážitok pre každého z nás, to množstvo ľudí, prirodzená disciplína, sebaovládanie, vzájomná úcta. Vrcholom všetkého bolo, keď

Svätý otec pozdravil pútnikov zo Slovenska, osobitne zo Suchej nad Parnou a Smoleníc. Bola to pre nás veľká pocta, ale aj záväzok pre ďalšie napĺňanie nášho poslania pri šírení viery v našom okolí.

Ďalšie naše kroky viedli na *Námestie svätého Petra*, ktoré je najväčšie v Ríme so šírkou 240 m a dĺžkou 340 m. Uprostred sa vypína 25 m vysoký egyptský obelisk. *Bazilika sv. Petra, sv. Pavla, Santa Maria Maggiore a sv. Jána v Lateráne*, sú štyri najväčšie baziliky na svete. Bazilika sv. Petra zapôsobila na nás veľmi silným dojmom a svojou príťažlivosťou a to vďaka nádhere a veľkoleposti, pre ktoré je všeobecne známa. Rozľahlá stavba v spojení s Námestím sv. Petra je akoby roztvorená náruč, ktorá chce prijať každého pútnika. Interiér chrámu je 186 metrov dlhý, vonkajšia dĺžka je 211,5 metra. Výška klenby je 44 metrov, výška kupoly je 119 metrov a jej priemer je 42 metrov. Pútnik sa nadchýna krásou kaplniek, hrobov, obrazov, hlavných oltárov a klenieb. Neoddeliteľnou súčasťou prehliadky baziliky je výstup na kupolu. Pohľad z výšky 120 m je impozantný a stojí za tú námahu prekonať 360 schodov. Naš program napĺňali aj návštevy ďalších kostolov ako i Baziliky sv. Klementa s relikviami sv. Cyrila.

Rím leží na brehoch rieky Tiber a bol založený v roku 753 pred Kristom. Antický Rím patrí k najstarším obdobiam Ríma, z ktorého sa tu zachovali *Kapitol* – posvätné miesto pochodov víťazných bojovníkov, *Koloseum* – je obrovský amfiteáter,

kde gladiátori cvičení na boj zabíjali jeden druhého, alebo bojovali s divou zverou, čo zvyšovalo hrôzu divadla.

Forum Romanum bolo strediskom občianskeho a hospodárskeho života i *Panteón* – je jedinečný neporušený a zachovaný pamätník rímskej architektúry. Jeho priemer i výška sú rovnaké – 43,4 metra a je bez okien. Otvor na vrchole má priemer 9 m, cez neho preniká do priestoru svetlo a vzduch, zdá sa, akoby do kostola, ktorý zostal otvorený, aby modlitba mala voľný let, zostupovalo samo nebo. Všetko vytvára dojem vznešenej výnimočnosti a jednoduchej pravidelnosti s nádhernými antickými stĺpmi a náhrobkami.

Katakomy – sú staré kresťanské cintoríny vykopané ako viacposchodové podzemné chodby dlhé až 12 km. Budova *Svätých schodov* stojí oproti Lateránskemu palácu. Podľa tradície sú to schody po ktorých vystupoval Ježiš v Pilátovom dome. Po 28 schodoch tu možno vystúpiť iba po kľáčiky. Ku cti našich pútnikov patrí, že veľa z nich po týchto schodoch vystúpilo, čo možno považovať za výnimočný výkon (je to mimoriadne náročné).

Z ďalších pamiatok sme navštívili: *Fontána di Trevi* je najznámejšia v Ríme, je dekorovaná plastikami a reliéfmi umiestnenými nad mohutnými skalami, ktoré sa vynárajú z vody. Prúdy vody, jej zurčanie, oživujú prírodnú scenériu.

Očarujúce, monumentálne schody na *Španielskom námestí* s Kostolom Najsvätejšej Trojice, egyptským obeliskom a nádhernou fontánou sú ďalšou zastávkou našej pozornosti. *Benátske námestie* – bol to prvý renesančný palác v Ríme ozdobený významnými umeleckými dielami.

Vatikánske múzeá vytvárajú muzeálny komplex mimoriadneho významu, nielen pre svoje bohatstvo a vzácne umelecké diela, ale aj vďaka dôstojnosti prostredia,

v ktorom sú vystavené. Súčasťou ich komplexu je aj Sixtínska kaplnka, najznámejšia vo Vatikáne, ktorá je vzácnou obrazárňou talianskeho renesančného maliarstva 15. a 16. storočia od najlepších maliarov doby, ukončená gigantickou prácou mladého Michelangela vymalovaním jej stropu, kde je v chronologickom zoradení zobrazená séria deviatich zobrazení udalostí z knihy Genezis.

Významné miesto v našom programe mala i návšteva *Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda*, ktorého história sa začína po druhej svetovej vojne. Slúžili tu mladí kňazi, ktorí potom odišli na Slovensko, kde však boli perzekvovaní. Slávnostne bol posvätený 15. 9. 1963. Hlavným cieľom ústavu bola výchova kňazských povolání, publicita slovenskej náboženskej literatúry, starostlivosť o pútnikov. Po normalizácii v r. 1990 prešlo gymnázium do Šaštína.

Tento ústav 8. 11. 1981 navštívil aj Svätý otec Ján Pavol II., ktorý vo svojej homílii povedal: „*Moji drahí, zostávajúte verní dedičstvu otcov sv. Cyrila a Metoda. Žite podľa neho neprestajne, ochraňujte ho v tej istote, že ono je základom vašej duchovnej veľkosti a skutočnej výšky vášho národa.*“

My sme tu mali spoločne s pútnikmi z Nitrianskeho Rudna a s oboma našimi kňazmi veľmi peknú náboženskú pobožnosť i s malým pohostením po jej skončení.

Keď sa tak zamýšľam nad množstvom všetkých navštívených pamiatok a miest, treba v tom vidieť i veľa náročných kilometrov, ktoré sme museli pochodiť. Ak si uvedomíme, že sa tohto zájazdu zúčastnilo takmer 20 dôchodcov, mnohí z nich i so zdravotnými problémami, pričom všetko absolvovali bez najmenšieho zaváhania,

tak sa potom treba hlboko pred nimi skloniť a vzdať im veľkú úctu.

Všetci pútnici máme z tohto podujatia krásne dojmy a všetky naše očakávania boli splnené.

Domov sme sa vrátili v nedeľu o 10:30 hod. v pohode a v plnom zdraví, aby sme sa opäť stretli o 17:00 hod. všetci pútnici na svätej omši v našom kostole a poďakovali za šťastný návrat a dobrý výlet.

A kto sa o to zaslúžil: Pán farár Škultéty – odslúžil nám každý deň svätú omšu, bol zjednocujúcim článkom pútnikov a jediným znalcom talianskeho jazyka (študoval v Ríme 6 rokov), jedenkrát robil aj tlmočníka, bol našou istotou a svojimi znalosťami významne dopĺňal informácie a poznatky.

Pani vedúca zájazdu bola teoreticky dobre pripravená, starala sa o nás, snažila sa byť ústretová, prispela k zdarnému priebehu zájazdu.

Páni vodiči bezpečnou a plynulou jazdou, dodržiavaním časového harmonogramu i dobrou orientáciou v Ríme preukázali svoju profesionalitu.

Čo zaželať na záver – aby pútnici čo najrýchlejšie zabudli na únavu, čo najdlhšie si uchovali krásne zážitky, aby sa s nimi potešili i s ostatnými v rodinách i na pracoviskách, všetkým osobitne veľa zdravia, veľa takých pekných podujatí a veľa radosti zo života.

Michal Blažo

Suchovskí dôchodcovia – septembrové aktivity

V zasadačke OÚ v Suche nad Parnou sa dňa 3. 9. 2010 o 10:30 hod. uskutočnila zdravotná prednáška s p. Tóthovou z organizácie Golden Party, ktorej sa zúčastnilo 19 dôchodcov našej organizácie. Prednáška s praktickými ukážkami bola zameraná na prezentáciu masážneho sedadla s valčekmi na chrbticu a využívanie biolampy, ako výrobku, ktorý sa používa ako spôsob liečenia a prináša úľavu od bolestí a zdravotných ťažkostí. Polarizačná liečebná lampa a liečba svetlom je považovaná za dôležitý prvok v systéme komplexnej liečby a pomáha zlepšovať kvalitu zdravia a života človeka.

7. 9. 2010 o 8:00 hod. sa 20 dôchodcov vybralo do Horných Salíb, aby vyskú-

šali účinnosť tunajších termálnych kúpalísk. Keďže bol utorok, bazény slúžili takmer výlučne iba nám. Mali sme k dispozícii plavecký bazén, masážne výrivky s teplotou vody do 37°C a kľudový bazén s teplotou vody do 40°C. Každý účastník bol maximálne spokojný s vodou, prostredím, službami i s dopravou, ktorú nám zabezpečil pán Sokol so svojím mikrobusedom.

Pätnásť dôchodcov sa zúčastnilo aj farskej púte do Ríma. Túto náročnú akciu absolvovali s veľkou odvahou a úspešne, za čo im patrí všeobecné uznanie a obdiv. Teším sa na ďalšie podujatia.

Michal Blažo

Apoštolát modlitby na mesiac október:

- **Všeobecný:** Aby sa katolícke univerzity čoraz viac stávali miestami, kde vo svetle evanjelia možno zakúsiť harmonickú jednotu medzi vierou a rozumom.
- **Misijný:** Aby Svetový deň misií poskytol príležitosť pochopiť, že úloha ohlasovať Krista je veľmi potrebná služba Cirkvi pre blaho ľudstva.
- **Úmysel KBS:** Aby sa spoločnou modlitbou posvätného ruženca v našich rodinách i chrámoch prednášali prosby za zasvätené osoby a nové duchovné povolania.

DUCHOVNÉ OZVENY

Farský mesačník

Vychádza poslednú nedeľu
s dátumom nasledujúceho mesiaca.

Vydáva Rímskokatolícka cirkev,
farnosť Suchá nad Parnou, č. 431,
PŠČ 919 01. Tel.: 033 / 55 80 144.

šéfredaktor:

JCLic. Peter Škultéty, administrátor

e-mail: suchanadparnou@fara.sk

grafická úprava: Ing. Peter Spusta

e-mail: spusta8@mail.t-com.sk

www.suchanadparnou.fara.sk

náklad: 400 výtlačkov

S povolením Arcibiskupského úradu

v Trnave, dňa 3.8.1998, č. 2663/98

Registrácia MK SR, č. 1/2001

ISSN 1337-5849

Cena: dobrovoľný príspevok

september v našej farnosti

pokrstení:

* 21.7.2010, Rebeka Bejdáková, Pezinok

* 20.6.2010, Šimon Vetrík, Zvončín

* 28.7.2010, Stela Supeková, Suchá

* 3.6.2010, Lucia Prokešová, Rovinka

* 2.9.2010, Jakub Seriš, Zvončín

* 30.8.2010, Adam Matejkovič, Suchá

zosnulí:

† 31. 8., Jozef Minarič, 82 r., Košolná

† 31. 8., Jozef Janec, 82 r., Zvončín

sviatosť manželstva uzavreli:

18.9., Marek Šarvaic a Veronika Heribanová

Výročia, pripravované akcie

10.10.

výročie smrti

Mons. Pavol Mária Hnilica, SJ,
(2006), Trnava

13.10.

biskupská vysviacka

Mons. Ján Bukovský, SVD,
(1990), bývalý apoštolský nuncius
v Moskve, emeritný arcibiskup
v Mödlingu (Rakúsko), Rím Bratislava

16.10.

výročie zvolenia pápeža Jána Pavla II.
(1978, †2005)

17.10.

zbierka na misie

22.10.

výročie slávnostného začiatku pastierskej
služby Jána Pavla II. (1978, †2005)

31.10.

zmena na zimný čas

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužby na október
Rozpis svätých omši je orientačný,
rozhodujúce sú farské oznamy

Sv. omše v týždni

utorok až piatok v Suchej o 18.00

streda v Košolnej o 17.00

štvrtok vo Zvončine o 17.00

štvrtok v Suchej po sv. omši tichá adorácia
do 19.00

V októbri 45 min. pred sv. omšou spoločná
modlitba svätého ruženca (17.15 – Suchá)

Sv. omše v nedeľu a vo sviatok

3. októbra – 27. nedeľa v Cezročnom obd.
18.00 – Košolná, v sobotu, platná na nedeľu
7.30 a 10.30 – Suchá; 9.00 – Zvončín

10. októbra – 28. nedeľa v Cezročnom obd.
18.00 – Zvončín, v sobotu, platná na nedeľu
7.30 a 10.30 – Suchá; 9.00 – Košolná

17. októbra – 29. nedeľa v Cezročnom obd.
18.00 – Košolná, v sobotu, platná na nedeľu
7.30 a 10.30 – Suchá; 9.00 – Zvončín

24. októbra – 30. nedeľa v Cezročnom obd.
18.00 – Zvončín, v sobotu, platná na nedeľu
7.30 a 10.30 – Suchá; 9.00 – Košolná

31. októbra – 31. nedeľa v Cezročnom obd.
18.00 – Košolná, v sobotu, platná na nedeľu
7.30 a 10.30 – Suchá; 9.00 – Zvončín

zmena letného času na zimný stredoeurópsky
čas (posun o 1 hod. späť)

Október 2010

Cezročné obdobie

Pi 1 Terézia z Lisieux, panna, uč. Cirkvi

So 2 anjeli strážcovia

Ne 3 27. nedeľa v cezročnom období

Po 4 František Assiský

Ut 5 Placidus, mučeník

St 6 Bruno, kňaz

Št 7 Ružencová Panna Mária

Pi 8 Pelágia, panna, mučenica

So 9 Dionýz, biskup a spol. mučeníci

Ne 10 28. nedeľa v cezročnom období

Po 11 bl. Ján XXIII., pápež

Ut 12 Maximilián, biskup

St 13 Koloman

Št 14 Kalixt I., pápež, mučeník

Pi 15 Terézia z Avily, panna, uč. Cirkvi

So 16 Hedviga, rehoľníčka

Ne 17 29. nedeľa v cezročnom období

Po 18 Lukáš, evanjelista

Ut 19 Ján de Brébeuf, Izák Jogues, kňazi
a spoločníci mučeníci

St 20 Vendelín

Št 21 Hilarion

Pi 22 Salome

So 23 Ján Kapistránsky, kňaz

Ne 24 30. nedeľa v cezročnom období

Po 25 Chryzant a Dária, mučeníci

Ut 26 Evarist, pápež, mučeník

St 27 Sabína

Št 28 Šimon a Júda, apoštoli

Pi 29 Felicián, mučeník

So 30 Marcel, stotník

Ne 31 31. nedeľa v cezročnom období